

ROMÁNIA/ERDÉLY

Kiberbiztonságra szakosodott európai ügynökség nyílik Romániában

Az európai központ hét lehetséges helyszín, Brüsszel, München, Varsó, Vilnius, Luxembourg, a spanyolországi León és Bukarest közül választotta ki a román fővárost. A városok döntőjében Brüsszel és Bukarest „harcolt”, utóbbi 15-ből 12 szavazattal nyert. Az ügynökség fő tevékenysége az EU kutatási költségvetéséből származó kiberbiztonsági alapok kezelése lesz. Mivel euró milliárdokról van szó, a központ idehelyezése növelheti Románia hírnevét. A hírt Luca Niculescu, Románia franciaországi nagykövete osztotta meg Facebook-oldalán... [...] Tulajdonképpen ez az első európai ügynökség, amelyet országunkba helyeznek a 14 évvel ezelőtti EU-s csatlakozás óta” – fejtette ki a nagykövet...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Változott az RMDSZ mandátumainak megoszlása

Krassó-Szörény és Kovászna megyében egy-egy képviselői, Szilágy megyében pedig egy szenátori mandátumot szerzett a december 6-ai parlamenti választáson az RMDSZ ama befutónak számító helyek között, amelyek esetében előre képtelenség megjósolni a pontos választókerületet. Ugyanakkor az RMDSZ Brassó és Konstanca megyei szervezetének sem lesz parlamenti képviselője a következő négy évben. A megyei pártlistás arányos választási rendszernek betudhatóan a végeredmény kihirdetése előtt csak az ötszázalékos parlamenti küszöböt átlépett politikai alakulatok által megszerzett képviselői és szenátori mandátumok számát lehet tudni, a pontos megyei/választókerületi lebontás azonban még nem ismert. A parlamenti képviselőket nem szerző pártokra, független jelöltekre leadott töredékszavazatok ugyanis országos kosárba kerülnek, majd – helyben vagy más megyében – további mandátumokként hasznosulnak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Az AUR-veszélyre hívja fel a nemzetközi közvélemény figyelmét a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat

A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat hírlevélben hívta fel a nemzetközi közvélemény figyelmét a Románia parlamentjébe nagy támogatottsággal bejutó ultranacionalista párt magyarellenes megnyilvánulására. Tájékoztatnak, hogy a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) társelnöke, George Simion, aki úzvölgyi provokátorként vált ismertté, már a választásokat követő napon kijelentette, hogy az RMDSZ-nek nincs helye a parlamentben, ellenzi az etnikai alapú pártszerveződést. A jogvédő szolgálat szerint a kijelentés agresszív, félelemkeltő. A hírlevélben arra is kitérnek, hogy a Románok Egyesüléséért Szövetség tagja a magyar szimbólumok székelyföldi használata és a magyar feliratok elleni pereiről ismert Dan Tanasá magyarellenes blogger, a Méltóságért Európában Polgári Egyesület (ADEC) elnöke. [...] Dan Tăpălagă, aki nagy tekintélyű politikai elemző és újságíró, a következőket mondja: [...] az AUR olyan Romániának, mint amilyen a Jobbik volt Magyarország számára, az AfD Németországnak, a Liga Olaszországnak, a Le Pen Franciaországnak vagy az FPO Ausztriának. [...] A parlamenti választások eredményét, a szélsőségesen nacionalista Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) váratlanul magas szavazatszámát is elemezzük Horváth Istvánnal, a kolozsvári kisebbségkutató intézet igazgatójával. Az élő beszélgetés során elhangzottakat az alábbiakban foglaljuk össze...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Visszajár Borboly Csabának az úzvölgyi élőláncért kiszabott bírság a törvényszék szerint

Jogerősen törölte a Hargita Megyei Törvényszék azt a bírságot, amelyet a csendőrség rótt ki Borboly Csabára, a Hargita megyei önkormányzat elnökére a tavaly június 6-án az úzvölgyi katonatemetőnél szervezett élőlánc miatt. A december 9-én kimondott ítéletről Borboly Csaba számolt be közösségi oldalán. Kijelentette: az ítéletnek szimbolikus jelentősége van, hiszen azt jelzi, hogy jogszerűen voltak élőláncot a székelyföldiek a temető elé, a sírkert védelmében. [...] Egy héttel az erőszakos cselekmények után az illetékes román hatóság tisztázta, hogy nem az úzvölgyi katonatemetőben nyugszik az a 149 román katona, akinek a neveit június 6-án felolvasták, és akiknek a neveire a koszorúzők jelennel válaszoltak. A nacionalista temetőfoglalók – akik közül többet az AUR színeiben parlamenti képviselővé, szenátorra választottak múlt vasárnap – az elmúlt hónapokban több hasonló megemlékezést szerveztek a temetőben azoknak a román katonáknak, akik a hivatalos román álláspont szerint nem ott nyugszanak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Dr. Tonk Márton a Sapientia EMTE új rektorával

Dr. Tonk Márton egyetemi tanár váltja Dávid Lászlót (mindketten az MTA külső köztestületének tagjai) a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem élén – döntött szerdán a felsőoktatási intézmény akadémiai közössége. [...] „Erkölcsei kötelességem vállalni a tisztséget édesapám miatt is, aki a Sapientia első rektora volt” – fogalmazott a Krónika megkeresésére az újdonsült rektor. Kifejtette,

fő célkitűzései között szerepel a doktori iskola beindítása és a negyedik, sepsiszentgyörgyi oktatási helyszín megerősítése. [...] Tonk Márton filozófus, filozófiai szakíró, egyetemi tanár 1973. március 15-én született Marosvásárhelyen. Édesapja Tonk Sándor történész, aki a Sapientia Alapítvány első elnöke és a Sapientia EMTE első rektora is volt, 2000 és 2003 között vezette a felsőoktatási intézményt. „Röviden szólva, a régi magyar közmondást parafrázálva, vezetői koncepciómat az „aki keveset markol, jó eséllyel fog is valamit” elv mentén kívánom körvonalazni” – írta pályázatában. Arra is kitért, hogy Sepsiszentgyörgy egyre erősebb helyszíne az egyetemnek, most már két szak működik ott és tervben van további szakok indítása: a testnevelés, sport és edzői szakok, a művészeti képzések közül a szobrász és festő szak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

350 éves a székelyudvarhelyi református kollégium

Tudományos ülésszakkal, táborral, kiállítással, egyszersmind az intézményt megillető csinnadrattával készültek megünnepelni a református kollégium fennállásának 350. évfordulóját, ám előbb öszre, a tanévnyitóra kellett halasztani az eseményeket, majd többszöri halasztás után végül világossá vált: a megtervezett formában idén már nem lehet megülni a jubileumot. Az intézmény létezésének három és fél évszázadát tárgyaló tudományos előadás-sorozatról azonban nem mondott le a tanintézet vezetősége: a nagyközönség érdeklődésére is számot tevő, szakemberek által tartandó ülésszakot jövőre bepótolják. Tőkés Zsolt, a kollégium igazgatójától megtudtuk: [...] Volt iskolalelkészünk, Bekő István Mártont hívtam fel, hogy útbaigazítást adjon, mert tudtam, hogy tudományos érdeklődéssel vizsgálta az iskola történetét. Erre ő azt mondta, hogy ő már megírta – elevenítette fel Tőkés Zsolt. A kötet létrejöttében Magyarai Hunor fotográfus is közreműködött, a mintapéldányt már mi magunk is kézbe vehettük. „Dávid Gyula irodalomtörténész, az MTA köztestületének külső tagja még egy-két szerkesztési apróságot elvégez, de egyébként készen van a kiadvány. Ellenben a bemutatást már jövőre hagyjuk, hátha lehet könyvbemutatót tartani majd...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Székelyföld mint „tündérkert” – Andory Aladics Zoltán fotográfiai egy 1941-es útikönyvben

A második bécsi döntés után Magyarország a turizmus segítségével próbálta meg integrálni a visszacsatolt észak-erdélyi területet. A fotográfia műfajának és többek között Andory Aladics Zoltán csíkszeredai fotósnak fontos szerepe volt abban, hogy Székelyföldet olyan vonzó „mesevilágként” mutassa be, amelyben a trianoni békeszerződés mintha meg sem történt volna. A „kis magyar világ” időszakában kialakult, de máig vissza-visszatérő Székelyföld-képből mutatunk néhány képkockát. [...] Az útikönyvben szereplő fotográfia az ember és a háborítatlan természet idilli kapcsolatára, illetve a „hamisítatlan” magyar néphagyományra összpontosítottak, szövege pedig, amelyből az alábbiakban egy-egy fotóhoz kapcsolódva idézek, hangsúlyosan magyar Erdélyt láttat, olykor a realitásoktól teljesen elrugaskodva. Az útikönyv szövegében Erdély 19. századi percepciója köszön vissza, amelyről T. Szabó Levente, az MTA külső köztestületének tagja ír az Erdélyi Kárpát-Egyesület tevékenysége kapcsán A tér képei: tér, irodalom, társadalom című 2008-as tanulmánykötetében. [...] Erdély és Székelyföld ez alapján az ősi magyarság, a tiszta magyar nyelv és a népművészet tündérkertjévé vált, ez az Erdély-kép pedig napjainkban is észlelhető, felismerhető, öröklődött...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés dr. Mártonfi László professzorról, a MOGYI Gyógyszerészeti Karának egyik alapító tanáráról

Mártonfi László nevéhez fűződik az 1948-ban létrehozott MOGYI Gyógyszerészeti Kara gyógyszerészeti kémiai tanszékének létrehozása és annak vezetése. Mártonfi László olyan örmény eredetű családból származott, amelyben több orvos, gyógyszerész és tanár is volt. Szamosújváron született 117 évvel ezelőtt, 1903. január 2-án. Doktori értekezésének tárgya a nátrium-, kalcium- és magnéziumsók előállítására természetes anyagokból: kősóból, gipszből és dolomitból, valamint e természetes anyagok anionjainak felhasználása. Amikor 1948 őszén, a tanügyi reform következtében Marosvásárhelyen megalakult az önálló gyógyszerészeti kar, az egyes tanszékek vezetésére tanárokat toboroztak. Így 1949-ben Mártonfi Lászlót is meghívták, és felkérték a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Felsőoktatási Intézet Gyógyszerészeti Karára a gyógyszerészeti kémiai tanszék megalapítására, vezetésére, majd 1949. február 1-jén kinevezték e tantárgy előadójának...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi Online Iskola: Animációval a színesebb oktatásért

Nemrégiben indult útjára az Erdélyi Online Iskola, hogy 1–4. osztályos tanulóknak segítséget nyújtson román és magyar nyelvből, matematikából, animációs videókkal. Az Erdélyi Online Iskoláról annak életre hívóját, Nagy Enikót kérdeztük. [...] Nem helyettesíti az oktatási intézmények tevékenységét, nem ad tanúsítványt. A mindenki számára ingyenesen hozzáférhető csatorna most 25 animációs videót tartalmaz, a videók száma hetente bővül. Nagyon sok negatív véleményt hallottam a pedagógusoktól és a szülőktől az online oktatásról. Az ismerős tanítóknak az okoz gondot, hogy hogyan szemléltessék mindazt, amit tanítanak...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

A temesvári forradalom 31. évfordulóján

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja (Platform of European Memory and Conscience, PEMC) és a Temesvár Társaság (Societatea Timișoara) szervezésében tartanak az idén – a pandémiás körülményekhez

és korlátozásokhoz igazítva – megemlékezést a temesvári anikommunista népfölkelés és rendszerváltó forradalom kitörésének eredeti helyszínén. A Mária téri református templomban (hivatalos címe: Temesvár, Timotei Cipariu u. 1. sz.) 2020. december 15-én, kedden egy rövid beltéri megemlékezést, egy nemzetközi online konferenciát, két könyvbemutatót, végül pedig kültéri koszorúzást rendeznek a hagyományoknak megfelelően. 14.30-tól Szilágyi Zsolt moderálja a Kisebbségek elnyomása a diktatúrában című online konferenciát, amelyhez neves honi és külhoni szakértők szólnak hozzá. 16 órakor kezdődik a könyvbemutató. Tőkés László Kiútkeresés a hazugság világából című friss kötetéről Zalatnay István (Magyarország) és Hermán M. János (Hollandia) teológiai doktorok beszélnek...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

235 milliós vasútfejlesztési beruházás délen

A Zólyom és Kassa közötti, 160-as számú déli vasútvonalon közlekedő személyvonatok több mint fele nem érkezik meg időben, a menetrend szerint meghatározott időpontban a végállomásra. Ennek oka a vasúti infrastruktúra áldatlan állapota. Míg a Szlovák Vasúttársaság Rt. a napokban indította első újtukra korszerű vonatszerelvényeit a Pozsony és Komárom közötti, déli vasútvonalon (az eddigi sárga RegioJet szerelvények után), addig a Szlovák Vasutak Rt. eldöntötte, hogy a Zólyom és Kassa közötti, déli vasútvonalon jelentős beruházást hajt végre, konkrétan a Zólyom és Fülek közötti szakaszon. Ennek főbb elemei: a vasúti pálya korszerűsítése, pályasebességének növelése 100 km/ó sebességről 120 km/ó sebességre és a 65 km hosszúságú vasútvonal teljes villamosítása. A tervek szerint a beruházás 2025 és 2029 között valósulna meg, előirányzott költsége 225 millió € lesz...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Interjú: Gyimesi György az OLaNO kormánypart képviselője

Gyimesi György, az OLaNO képviselője már csak a rajtpisztolyra vár a kisebbségi törvénnyel kapcsolatban, de Matovičot túlságosan lefoglalja a koronavírus-járvány kezelése. Kisebbségi tanácsokat szeretne, valamint emléknapot a kitelepítetteknek, az egyesült magyar partba pedig nem lépne be. [...] Sikerült például elintézni, hogy a kisebbségek nyelvén is beszélhetnek majd az útjelző táblák, ami szerintem nagyon fontos lépés a nyelvhasználatunk bővítésében. [...] Mondok egy friss példát: be szerettem volna nyújtani egy törvényt, egy új emléknapot szeretnék, április 12-ét, a kitelepítettek és elhurcoltak emléknapját. A saját klubomban a javaslat 100 százalékos támogatást kapott, és nem volt ellenvetése az SaS-nek és a Za ľudínek sem. Úgy tűnik azonban, hogy Kollárék vétőzni fogják. Szóval igen, sokkal könnyebb lenne, ha egy magyar part nyújtaná be ezt a törvényt koalíciós partnerként, így más lenne a tárgyalási pozíció. - De a tábla és az emléknapi is egyfajta gesztus, nem rendszerszintű változtatás... [...] Kisebbségi tanácsokat szeretnénk létrehozni minden egyes településen, ahol a kisebbségi lakosság aránya nem éri el a 65-70 százalékot – és lenne egy megyei szint is. És létrehoznánk a törvénnyel a kisebbségi hivatalt is...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Váratlan felfedezés a Betléri Múzeumban

A Szlovák Nemzeti Múzeumhoz (SNM) tartozó Betléri Múzeum és az annak gondnoksága alatt álló krasznahorkai vár szakemberei váratlan felfedezésre bukkantak a Krasznahorkai fekete Madonna nevet viselő, több száz éves festmény restaurálása során. Máté Tímea igazgató szerint az új ismeretek nagy örömet szereztek a múzeum munkatársainak és növelik a múzeum presztízsét. A Betléri Múzeum egyes kezű csapata által felújítandó fekete Madonna nagy szerepet tölt be a kastély történelmében. A 18. század második felében a krasznahorkai vár egyik bástyáját barokk-klasszicista, Szűz Mária születésének kápolnájává alakították át. A képre felhelyezett fém- és ékközdíszítmények az 1700-as évek elejére datálódnak, de a festmény valószínűleg még ennél is jóval régebbi. [...]A kép átfogó restaurálása jelenleg is tart, de a tervek szerint már márciusban befejeződhet a munka...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Természettudományi triatlon idén online módon zajlott

A Füleki Gimnázium és a Pro Futuro polgári társulás szervezésében idén 12. alkalommal valósult meg a Természettudományi Triatlon elnevezésű országos verseny. A kétnapos megmérettetés idén rendhagyó módon, online formában zajlott, ami kihívás elé állította a szervezőket és a versenyzőket egyaránt. A Természettudományi Triatlon egy országos verseny, mely levelező fordulóból és a döntőből áll. A döntő első napján mérési feladatokat kellett megoldaniuk, és ügyességi versenyen kellett bizonyítaniuk a tehetségüket a diákoknak. A második nap során pedig matematika, informatika és fizika tudáspróbát kellett teljesíteni, illetve volt egy drónverseny is”- részletezte Molnár László, a Füleki Gimnázium tanára, szervező...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: A Pázmány Péter Gimnázium igazgatója lett az Erasmus+ Arca

Kisiskolaként sokat pályáznak, szinte minden kiírásra reagálnak. Erre figyelt fel a Nemzeti Iroda, amely díjazta ezt az igyekezetet. Peternai Zsuzsanna, az érsekújvári Pázmány Péter Gimnázium igazgatója lett az Erasmus+ Arca, emellett hat éve az eTwinning nagykövete. [...] Hogy fogadta a jelölést? Kimondhatatlanul örülök, hogy jelölésre méltónak találtak a Nemzeti Iroda munkatársai. Mindez további aktivitásokra, az Erasmus+ és az eTwinning népszerűsítésére sarkall. 2009-től, amióta az iskola élére kerültem,

minden évben pályázunk több-kevesebb sikerrel, úgy hat éve pedig a tanárok továbbképzésére is. Nagyon megéri a pályázatírásba időt és energiát fektetni, mert sikeresség esetén semmiféle önrészt nem kell fizetnünk, a kiadások teljes költségét az unió állja. Majdnem minden kiírásra reagálunk és pályázunk, ha az összhangban van az iskola irányultságával. Tanulóink a pályázat megvalósításának két éve alatt a programban résztvevő összes országot meglátogatják. Mindenütt 1-1 hetet töltenek. Családoknál laknak, bejárnak az iskolába, feladatokat oldanak meg. Legutóbb a pénzügyi ismeretek volt a téma – például Spanyolországban a pénz nyomtatására, Görögországban pedig a pénzhez kötődő mesékre, mondákra fókuszáltunk...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Ipolyság a kőkorszakban

Feltétlen szólnunk kell itt az 1838-ban Fejérváry Miklós által létrehozott Honti Régészeti Társulatról, amely 1847-ben ritkaságszámba menő tárgyait, köztük mamutfogakat, kővé vált fákat, tengeri csigákat, régi állati csontokat adott át a Nemzeti Múzeumnak. Köztük több olyan anyag is volt, amit az Ipolysággal szomszédos honti és tesmagi (ez utóbbi ma a város része), valamint a palásti határban találtak. Ipolyság környékén dr. Majer István (1887-1983) geológus, paleontológus – aki a Börzsöny hegység északi részének üledékes képződményeivel is foglalkozott – bukkant ilyen „szétszórt palaeanthropologiai” leletekre, illetve különféle kőeszközökre. Minderről Az ipolysági aurignacien lelet címmel értekezett (Barlangkutató, 1920/8.) [...] A Középső-Ipoly mente újabb őskori lelőhelyéről, melyet Ipolyság Nagyberek dűlőjében tártak fel a Korpona jobb partján, 1984-ben Bánesz László és Nevizánszky Gábor számolt be az Archeologické rozhledy című szaklapban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Az USA közel 700 millió dollárnyi pénzügyi támogatást nyújtott idén Ukrajnának

Az USA ukrajnai diplomáciai képviseletének Twitter-oldalán közölt információ szerint 2020-ban az Egyesült Államok 698 millió dolláros pénzügyi támogatást nyújtott Ukrajnának. Az amerikai diplomaták kijelentették, hogy büszkék az ukránoknak juttatott támogatásra. Mint írták a végéhez közeledik a 2020-as év és büszkeséggel tölti el őket az is, hogy 250 millió dollárral támogathatták az ukrán biztonsági szektort. [...]A Világbank jóváhagyta 300 millió dolláros hitel nyújtását Ukrajnának a lakossági szociális támogatási rendszer modernizálására, mivel a Covid-19 világjárvány következtében egymillió ember kerülhet a szegénységi küszöb alá az országban – adta hírül szombaton az rbc.ua hírportál a Világbank sajtószóvivői irodájára hivatkozva...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az Európa Tanács a kisebbségek hatékonyabb védelmére szólította Kijevet

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága állásfoglalást fogadott el, amelyben felszólította Ukrajnát, hogy tartsa tiszteletben és védje a nemzeti kisebbségek jogait, beleértve az oktatás nyelvét is, közli az állásfoglalás szövegére hivatkozva Jevropejszka Pravda. Az állásfoglalás emlékeztet arra, hogy végre kell hajtani a Velencei Bizottság 2017. szeptember 5-i oktatási törvény rendelkezéseiről szóló véleményében foglalt ajánlásokat. Azt is javasolja, hogy mielőbb tartsanak országos népszámlálást, tegyenek erőfeszítéseket az ukrán társadalomban észlelhető intolerancia, a rasszizmus, az idegengyűlölet és gyűlöletkeltésének minden formája elleni küzdelemre, ezen eseteket vizsgálják ki és szükség esetén alkalmazzanak megfelelő szankciókat...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Az ukrajnai iskolákban bevezették a szexuális nevelést

A szexuális felvilágosítás ugyan nem szerepel a kötelező tantárgyak sorában, de elemeit belefoglalták egyes kötelező tárgyak tantervébe és a fakultatív foglalkozásokba, közölte az oktatási minisztérium. Elsősorban az egészségtan, a biológiai órákon, valamint az Óvd meg magad a HIV-től, AIDS megelőzési iskola, Én és az egészségem elnevezésű fakultatív foglalkozásokon készítik fel az iskolásokat a hatodik osztálytól kezdve a szexuális élettel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókra...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Bűnvádi eljárás indult a szürtei Himnusz-ügyben

Hazaárulás miatt indított büntetőeljárást az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU), a magyar himnusz eléneklése miatt – közölte az SZBU az Ukrajinszki Novini hírportál érdeklődésére. A közlemény szerint a hazaárulás mellett Ukrajna területi integritásának és sérthetlenségének megsértése és okirat hamisítás miatt folyik büntetőeljárás – áll a titkosszolgálat hivatalos válaszában...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Újabb magyarelles támadás Kárpátalján

Ma reggelre ismeretlenek üzentek a falra festett felirattal a péterfalvi községhez. Az ismeretlen elkövető vagy elkövetők "Kárpátalja az Ukrajna, vadászunk önökre, Jobb Szektor" – durva felirattal félemlítik meg a magyarokat. [...] Bocskor Andreát, a Fidesz kárpátaljai európai parlamenti képviselőjét feltették a Mirotvorec honlap halállistájára, a szélsőséges oldal indokolása szerint „Ukrajna szuverenitása és területi integritása elleni támadás” miatt. [...] A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) hétfőn nyilatkozatban ítélte el azt, hogy hazaárulás címén és még további vádpontokban indított büntetőeljárást az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU) a kárpátaljai Szurte település helyi képviselői ellen, amiért az ünnepélyes beiktatási ülésen elénekelték a magyar himnuszot...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Dupka György kötete: „Jön még egy új világ...”

Újabb, a kárpátaljai magyarság múltjának fontos szakaszát feldolgozó kötettel jelentkezett Dupka György, az MTA külső köztestületének tagja. „Jelen munkámban igyekszem összefoglalni mindazokat a Kárpátalját érintő információkat, dokumentumokat, kiadványokat, tanulmányokat, amelyeket az elmúlt közel három évtizedben sikerült összegyűjteni, azzal a nem titkolt céllal, hogy emléket állítsak a kárpátaljai ifjú hősöknek és az áldozatoknak. Adatok tucatjával igazolom, hogy Kárpátalja mennyi kitűnő fiatal példaképet adott a helyi magyar közösségnek. 1956 üzenete a mának az, hogy csakis ilyen bátor fiatalokkal van jövő!” A szerző a fentebbi gondolatokkal ajánlja az olvasó figyelmébe „Jön még egy új világ...” A magyar '56 kárpátaljai kézikönyve (A forradalom visszhangja a „megrengett Szovjetföldön”, 1956-1959) című munkáját. Lektorok: dr. Zubánics László és dr. Zékány Krisztina, az MTA külső köztestületének tagjai, a borító Dupka Zsolt munkája, a kötet szerkesztője Szemere Judit...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Megújult a csongori bronz- és vaskori temetkezési emlékhely

Kárpátalja Csehszlovákiához csatolását követően, 1935–36-ban és '38-ban a neves régész, Jankovich József, a munkácsi Lehoczky-múzeum igazgatója Jaroszlav Böhm cseh régésszel ásásokat folytatott a ma már a Nagydobronyi kistérséghez tartozó Csongor községtől délre elterülő Nagy-legelön, ahol bronzkori halomsírokat tártak fel, bennük 3500 éves urnákat és bronztárgyakat találtak. [...] Mára a leletek egy része elkallódott, másik részét a munkácsi és ungvári várak kiállítótermeiben tekinthetik meg az érdeklődők. A KMKSZ Csongori Alapszervezetének kezdeményezésére 2014-ben bronz- és vaskori temetkezési emlékhelyet hoztak létre. [...] Nagy Sándor, a KMKSZ Csongori Alapszervezetének elnöke, a Nagydobronyi Kistérségi Tanács képviselője lapunknak elmondta: „A pályázati támogatásnak köszönhetően megújult az emlékhelyhez vezető híd teljes talapzata, új kovácsoltvas korlátot kapott. Megújult a két emléktábla is, mindkettő új tetőszerkezettel bővült, illetve többszörös védőréteggel lett bevonva. Az emlékhelyet információs anyagokkal láttuk el...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Emléktábla-avatás dr. Bellyei László tiszteletére

A Beregszászi Alapítvány jóvoltából újabb emléktáblát avattak a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnáziumban. Ezúttal dr. Bellyei László (1910–1995), a tanintézmény jogelődjének egykori diákja, majd tanára, igazgatóhelyettese tiszteletére. Az emléktábla Dalmay Árpádnak, a Beregszászi Alapítvány kuratóriumi elnökének kutatásai nyomán és támogatásával készült el. A dombormű a nyíregyházi Lengyel Tibor szobrászművész alkotása. Az emléktábla-avatás apropója, hogy a 2020-as év harmas évforduló: 125 évvel ezelőtt nyílt meg a Beregszászi Magyar Királyi Állami Főgimnázium, dr. Bellyei László pedig 110 évvel ezelőtt született és 25 éve hunyt el...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Alkotmányellenes lenne a sorkatonai szolgálat újbóli bevezetése

Azonkívül, hogy alkotmányellenes, a kötelező katonai szolgálat logisztikailag lehetetlen, pénzügyileg pedig kivitelezhetetlen – állapítják meg a Danas napilap beszélgetőtársai a rendes katonai szolgálat esetleges visszaállításáról, melyet tíz évvel ezelőtt szüntetett be Szerbia. A szerb társadalom jelentős része azóta sem nyugszik bele, hogy a fiatal férfiak életük egy bizonyos szakaszát nem töltik a haza szolgálatában a fegyveres erők tagjaként. Ezeket a véleményeket támogatja a legmagasabb rangú állami vezetők egy-egy kijelentése is, mely azt sejteti, hogy nem kizárt a kötelező katonai szolgálat újbóli bevezetése. A Danas beszélgetőtársai ugyanakkor leszögezik, hogy a sorkatonai szolgálat esetleges újbóli bevezetése számos jogi, logisztikai és pénzügyi akadályba ütközne. Nem mellékes az esetleges sorkatonai szolgálat újbóli bevezetésének anyagi vetülete sem, ami a Novosti forrásai szerint éves szinten az 50 millió eurót is megközelítené. A belgrádi Biztonsági Politikai Központ nemrég közvélemény kutatása szerint a szerbiai polgárok 70 százaléka támogatja a sorkatonai szolgálat visszaállítását...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Százezren kérik, hogy a szilveszteri ünnepek árát fordítsák a beteg gyermekekre

Eddig mintegy százezer polgár írta alá a Kreni-Promeni szervezet petícióit, hogy a települések szilveszteri ünnepeire elkülönített forrásokat az önkormányzatok fordítsák a beteg gyermekek kezelésére. A szervezet közleményben tudatta: néhány önkormányzat már döntött is, hogy erre a célra irányítja át a pénzt. Azt is tudatták: ellenőrzik azokat a településeket, amelyek azt állítják, nem szántak pénzt újévvárra. Újvidék már korábban úgy döntött, hogy az idén 25 millió dinárt fizet be a beteg gyermekek külföldi gyógykezelésére – ez rekordösszeg, a korábbi években ugyanis a város erre a célra 10 millió dinárt fizetett. A Köztársasági Egészségügyi Biztosítási Alap adatai szerint 2019-ben külföldi gyógykezelésre 649 gyermeket küldött Szerbiából. További 50 gyermek külföldi kezelésére az egészségügyi tárca alapja biztosított pénzt, 143 gyermek gyógyítását pedig humanitárius szervezetek pénzelték adományokból és sms-ekből összegyűjtött eszközökből...” Forrás: Szabamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Gyászír: Elhunyt Orovec Julianna, a vajdasági magyar nyelvápolás kiemelkedő egyénisége

Hetvenhárom éves korában elhunyt Orovec Julianna, a Vajdasági Magyar Pedagógus Egyesület egykori alelnöke. Orovec Julianna a VMPE megalakulásakor (1993) lemondott az Újvidéki Diáksegélyező Egyesület alelnöki tisztségéről, mert a VMPE alelnökéül választották. Fő tevékenysége továbbra is a Szórakoztató Szóra Készítő vetélkedő koordinálása volt. Ezekben az időkben összegyűjtött nyelvi játékok folytatásokban jelentek meg a Mézeskalács gyermeklapban. Az Agapé könyvkiadó 1995-ben megjelentette a Játszótlár című könyvét. Munkássága nyomán Vajdaság szerte megalakultak a nyelvápoló csoportok, amelyek megkapták a feladatlapok mellé ezt a kézikönyvet is. 1994. január 5-én Nagy Margit saját lakásán összehívta az akkori „elnökséget” (Baranyi László, Orovec Julianna, Baksa Erzsébet, Baksa Lajos, Berényi Ilona) és kitért az elsődleges célokra: terepjárás az anyanyelvápolás kiterjesztéséért, a téli tanfolyam megszervezése. Búcsúztatása december 18-án, pénteken déli 12 órakor lesz, az újvidéki városi temetőben...” Forrás: Szabamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Kultúra Szikrái Díjat kapott Klemm József

A Vajdasági Művelődési Központ idén Klemm Józsefnek, a Vajdasági RTV igazgatóhelyettesének ítélte oda a Kultúra Szikrái Díj multikulturalizmusért és interkulturalizmusért járó érmét. Klemm igazgatójaként hozzájárult ahhoz, hogy tizenhat nyelven sugározzon műsorokat az Újvidéki Rádió. Munkásságával elősegítette, hogy a Szerbiában a sajtó területén a különbségeket előnyként, ne pedig konfliktusforrásként kezeljék - áll a Művelődési Központ méltatásában...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Terék Anna Füst Milán-díjat kapott

A Füst Milán Irodalmi Díj két részből áll: a Füst Milán Költői Díjból és a Füst Milán Prózaírói Díjból, melyet felváltva két évente ítél oda a Költői Díj, illetve Prózaírói Díj Kuratóriuma. Ez évben a Költői Díj kiosztására került sor, melyet Terék Anna költőnek és Siroki Mátyás költőnek ítél oda a három tagú Költői Kuratórium. Az idei díjazottokat Reményi József Tamás és Radics Viktória laudálta: „Terék Anna, a volt Jugoszláviában született, ma Budapesten poszttraumákkal foglalkozó gyerekpszichológus egy számára elkerülhetetlen költői terepen kerül túl a balkáni háború és a genderirodalom programszerűségén, lenyűgöző következetességgel figyel az emberi és az embertelen köztes állapotaira egy fegyvertelenül is militáns világban” – olvasható Reményi József Tamás méltatásában...” Forrás: Szabamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)